

Bérczi Szaniszló: Az MI-t tekinthetjük egy új világ-megközelítésnek

(Hozzászólás Kiss Károly leveléhez)

Mi az a MI? Viharos sebességgel elvégzett áttekintés (és esetleg kigyűjtés) az eddigi vívmányokon: gondolkodásokon, a mai nyelvek többsége szerint. A mai nyelv készen kapott nyelv a legtöbb közösségben. Hosszasan fejlődött mindegyik. De nem véletlen, hogy Th. Kuhn élete második felében a nyelvek közötti fordításon, értelmezéseken (összemérhetőségen) gondolkodott (Fehér, 1999?) Egy-egy ponton túl a közösen indult nyelvépítés (s vele a gondolkodás) szétágazott a nyelvek között (Bábel). Ez azt mutatja, hogy lehetőségek sokasága jött létre (és jön létre ma is) a világba kitekintő gondolkodás számára. A gondolkodás és a műszaki fejlesztés újabb és újabb jelenségtartományokra terjeszti ki rendező szándékát.

Az MI-t tekinthetjük egy új világ-megközelítésnek, amely a máig felhozott alapokon, az áttekintési sebesség formájában hoz létre új gondolat-rendezési tartományokat. Ezt a „szavakon”, a beszélt nyelvek fogalmain át teszi. Amikor Fei-Fei Li az eddigi MI-módszert tovább akarja fejleszteni a képek segítségével átgondolt jelenségvilág-megközelítésre, olyan dolgot kezd el, amit a korai ember már megtett. A korai ember a közlés fejlesztése során lényegében képrendező munkát is végzett. Ennek nyomán fejlődött ki a mai beszélt nyelvek sokasága. Amit kérdeztem, előző hozzászólásomban, hogy ezt mennyire ismeri, és milyen nyelvfejlődési ősmódellet képzel a munka mögé. Önmagukban a képek nem alkotnak gondolkodási rendszert. Hogyan kerül el az ismétlés lehetőségét, ha nem ismeri azt amit érdemes lenne előbb megismerni. Mert a képek alapján elindított fogalomalkotást már kihasználta az emberiség. Igaz, ez még év 10 000 –ekkel korábban történt. Újdonsága az ismétlésnek lenne, mert bár az ember testi és természeti környezete hasonló az akkorihoz, de a technikai környezete gyökeresen megváltozott. Ehhez a munkához nem lenne érdektelen megismerni a jelenségeket rendező korai munkákat Ezt javasoltam Fei Fei Li-nek.

Amikor Kiss Károly megkérdezi, hogy mit várunk el az új módszerrel kialakított MI-től, akkor én a gondolkodás kialakulásának a megértését választanám. Azt persze nem tudom, hogy van-e erre társadalmi igény, de T. Kuhn könyvének a sikere azt mutatja, hogy igen. Például ismeret csoportok rendezése lehet egy közös cél az MI fejlesztők számára. Ez a lépés közelebb hozná az MI-fejlesztést az evolúció által is sok területen követett szerkezet kiépítésével. Ennek lényege, hogy új szerkezeti szintek jelennek meg a fejlesztett rendszerben.

Éppen azt gondolom reális fejlesztési célnak, hogy milyen szerkezettel lesz összekapcsolva a beszéden kifejlesztett MI és a képek nyomán kifejlesztett MI.

Bp, 2025 február 15.